

- N.B. :-**
- 1) Question No. 1 is compulsory.
 - 2) Attempt three questions from Q.2 to Q.7
 - 3) Figures to the right indicate marks
 - 4) Attempt four questions in all
- Q.1 a) Fill in the blanks. 4**
- i) Central bank is the lender of _____ for commercial banks.
 - ii) _____ is gratuitous revenue for the government.
 - iii) _____ credit controls regulate the uses of credit
 - iv) Deficit measures _____ imbalances in the economy.
- b) Distinguish between 6**
- i) Central bank and Commercial bank
 - ii) Productive loans and unproductive loans.
- c) If CRR is 25% and a bank accepts new deposit of Rs. 5,000/- what is the total volume of credit credited by the banking system ? 4**
- Q.2 a) What are the functions of a commercial bank ? 8**
- b) Describe the promotional functions of a central bank 4**
- Q.3 a) Discuss meaning, working, and limitations of bank rate policy. 6**
- b) Explain the meaning of 'neutrality of money' as an objective of monetary policy. What are its drawbacks ? 6**
- Q.4 a) Bring out the meaning, nature and scope of public finance. 6**
- b) Comment on smith's canons of taxation. 6**
- Q.5 a) Describe the burden of internal public debt 8**
- b) Examine the concept of 'fiscal deficit' 4**
- Q.6 a) Outline the structure of Balance of payments 8**
- b) When Export price index is 600 and Import price Index is 250, what is net barter terms of trade ? Have they improved or declined ? 4**
- Q.7 Write notes on (Any two) 12**
- a) Limitations on credit creation capacity of commercial banks.
 - b) Revenue expenditure and capital expenditure
 - c) Merits of indirect taxes.
 - d) Distinction between Internal trade and International trade.

वेळ : २ तास

मराठी भाषांतर

गुण : ५०

- सुचना : १) प्रश्न १ ला सोडवीणे आवश्यक आहे.
 २) प्र. २ ते प्र. ७ मधील तीन प्रश्न सोडवा.
 ३) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.
 ४) एकूण चार प्रश्न सोडवा.
- प्र. १ अ) रिकाम्या जागी योग्य शब्द लिहा. ४
- १) मध्यवर्ती बँक व्यापारी बँकांची अंतीम _____ असते.
 २) _____ हा सरकारचा औदार्याधारीत महसूल होय.
 ३) _____ पतनियंत्रण साधने पतपैशाच्या उपयोगावर नियंत्रण ठेवतात.
 ४) तूट अर्थव्यवस्थेतील _____ असमतोल मोजते.
- ब) फरक स्पष्ट करा. ६
- १) व्यापारी बँक व मध्यवर्ती बँक
 २) उत्पादक कर्ज व अनुत्पादक कर्ज
- क) जर रोख रकमेचे ठेवींशी प्रमाण २५% असेल, व बँकेने ५,००० रु. च्या नवीन ठेवी स्वीकारल्या, तर पतनिर्मितीची रक्कम किती? ४
- प्र. २ अ) व्यापारी बँकेची कार्ये कोणती? ८
 ब) मध्यवर्ती बँकेच्या विकासाभीमुख कार्यांचे वर्णन करा. ४
- प्र. ३ अ) बँक रेट धोरणाचा अर्थ, कार्यपध्दती व मर्यादा लिहा. ६
 ब) 'उदासीन चलन' हे मौद्रिक धोरणाचे उद्दीष्ट स्पष्ट करून त्याचे दोष वर्णन करा. ६
- प्र. ४ अ) सार्वजनीक आयव्ययाचा अर्थ, व्याप्ती, व स्वरूप स्पष्ट करा. ६
 ब) अॅडाम स्मीथच्या कर कसोट्यांची चर्चा करा. ६
- प्र. ५ अ) अंतर्गत कर्जाच्या ओझ्याची चर्चा करा. ८
 ब) 'वित्तीय तूट' या संकल्पनेचे परीक्षण करा. ४
- प्र. ६ अ) व्यवहारशेषाच्या रचनेची रुपरेखा लिहा. ८
 ब) निर्यात किंमत निर्देशांक ६०० व आयात किंमत निर्देशांक २५० असेल तर निव्वळ वस्तू विनीमय व्यापारशर्तीचे मूल्य किती? व्यापारशर्तीमध्ये सुधारणा झाली आहे की घसरण? ४
- प्र. ७ टीपा लिहा (फक्त दोन) १२
- अ) व्यापारी बँकांच्या पतनिर्मिती प्रक्रीयेवरील मर्यादा
 ब) महसूली शासकीय खर्च व भांडवली शासकीय खर्च
 क) अप्रत्यक्ष करांचे फायदे
 ड) अंतर्गत व आंतरराष्ट्रीय व्यापार यातील भेद.